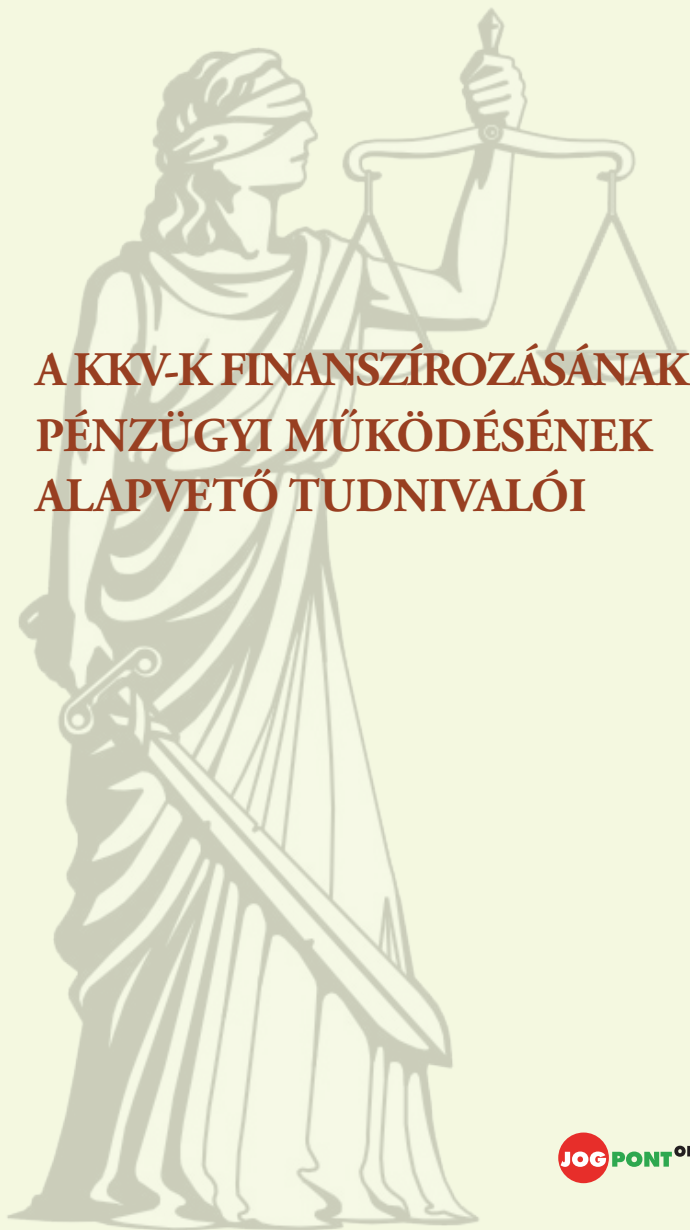

ADÓJOG

A KKV-K FINANSZÍROZÁSÁNAK PÉNZÜGYI MŰKÖDÉSÉNEK ALAPVETŐ TUDNIVALÓI

JOGPONTOK
KISKÖNYVTÁR

A kiadványt írta és szerkesztette:

Neiger, Kókai, Papp Ügyvédi Iroda

Lektor: Dr. Neiger M. Tibor egyetemi docens

A kiadvány a GINOP 5.3.3- 15-2015-00003

„Közép-dunántúli JOGpontok”

Jogszerű foglalkoztatás projekt keretében készült

Felelős kiadó:

Magyar Iparszövetség (OKISZ)

Dr.Vadász György elnök

Nyomda:

Kettőspont Kft. Tatabánya

**A KKV-K FINANSZÍROZÁSÁNAK
PÉNZÜGYI MŰKÖDÉSÉNEK
ALAPVETŐ TUDNIVALÓI**

Tartalomjegyzék

A kkv meghatározása, jellemzői	3
Vagyoni betét, tagi kölcsön	11
Áruhitel	12
Pénzkölcsönzés	13
Biztosítékok, fedezetek	14
Zálogjog	17
A hitel könyvelése	18
A Garantiqa Hitelgarancia Zrt	19
Egyszerűsített bírálatú ügyletek	20
Egyedi bírálatú ügyletek	21
Széchenyi Kártya Program	21
Széchenyi Kártya Folyósámlahitel	23

A kkv meghatározása, jellemzői

A kkv annyit jelent, hogy „kis-és középvállalkozás”, amelyekről külön törvény, a kis-és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. számú Törvény (a továbbiakban: Kkv tv.) rendelkezik. A törvény rögzíti, hogy a magyar gazdaság döntő részét teszik ki a kis-és középvállalkozások, a foglalkoztatottak nagy részének adnak munkát, az adó és járulékok nagyobbik hányadát fizetik be ezért ezek tőkeerejének növekedésének melletti elkötelezettség szem előtt tartásával, került a törvény megalkotására. Ezzel maga az Országgyűlés ismerte el, hogy a kis-és középvállalkozások olyan jelentős szerepet töltenek be a magyar gazdaság, a magyar állam életében, hogy szükséges nem csupán tevékenységük külön szabályozása, de az is, hogy az állam kiemelten támogassa ezeket a vállalkozásokat

A kis-és középvállalkozások különböző csoportokba oszthatók, nevezetesen mikro-vállalkozás, kisvállalkozás, és maga a kkv, amely az ezeknél is nagyobb, de még behatárolt körű vállalkozásokat jelenti. Mielőtt azonban ezzel foglalkoznánk, szükséges tisztáznunk azt is, hogy milyen vállalkozásra vonatkoznak ezek a szabályok, egyáltalában mik azok a vállalkozások.

A vállalkozás fogalmát az értelmező rendelkezések között a Kkv tv. 19. § 5. pontja határozza meg (**lásd az internetes köz-zététel 1. számú mellékleteként**). Jelen tanulmány felhasználói számára elsődleges közülük az egyéni vállalkozó, illetve

a gazdasági társaság, de meg kell jegyeznünk, hogy idetartozik például az egyéni vállalkozások egy meghatározott fajtája, az egyéni cég, illetve például az ügyvédi iroda, a szövetkezet, és például a vízközmű társulat is.

Ezek közül az egyéni vállalkozóra, illetve az egyéni cégre vonatkozó rendelkezéseket a 2009. évi CXV. Tv. (a továbbiakban: Evtv.) határozza meg.

Az egyéni vállalkozó az a természetes személy, aki Magyarország területén saját nevében, saját eszközeivel, saját maga – és ennek következtében saját kockázatára – szolgáltató vagy termelő tevékenységet folytat, alkalmazottat igénybe vehet, de társas tevékenység folytatására nem alkalmas.

Az egyéni vállalkozókra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a sajátos szakmai törvények, jogszabályok által előírtakon túlmenően a szolgáltató állatorvosi tevékenységre, az ügyvédi tevékenységre, az egyéni szabadalmi ügyvivői tevékenységre, a közjegyzői tevékenységre, és az önálló bírósági végrehajtói tevékenységre. Ez a gyakorlatban ténylegesen csupán annyit jelent, hogy az adózási szabályok azonosan vonatkoznak ezen tevékenységeket gyakorló személyekre és az egyéni vállalkozókra, és például a kkv kedvezményeit, támogatásait ugyanúgy igénybe vehetik, mint az egyéni vállalkozók. Tényleges gazdasági jellegű tevékenységüket azonban elsősorban és főszabály szerint a reájuk vonatkozó törvény, jogszabály alapján kell ezen magánszemélyeknek végezniük.

Nem csupán magyar állampolgár lehet **egyéni vállalkozó**, az Európai Unió tagállamának bármely állampolgára, de más olyan állampolgár is, aki letelepedési, illetve tartózkodási engedéllyel rendelkezik, folytathat egyéni vállalkozói tevékenységet. Nem lehet azonban egyéni vállalkozó az, akit a törvény kizár a tevékenység folytatásából (**lásd az internetes közzététel / www.jogpontok.hu Jogi kiadványok menüpont /2. számú mellékleteként.**

Az egyéni cégért mindig az alapító természetes személy tartozik teljes vagyonával felelősséggel.

Az egyéni vállalkozó bármikor foglalkozását megszüntetheti, és ugyanez igaz az egyéni cégre is, azzal természetesen, hogy a vállalkozás megszüntetését a Hatóság részére be kell jelenteni, illetve az egyéni céget a cégjegyzékből a Cégbírósággal törölni kell.

A kis-és középvállalkozások jellemzően azonban nem egyéni vállalkozások, hanem **gazdasági társaságok**, amelyekre vonatkozóan a részletes szabályokat a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. Törvény (a továbbiakban: Ptk.) szabályozza. A gazdasági társaságokról szóló rendelkezések a Ptk. 3. Könyvében kerültek elhelyezésre, a jogi személyek között. A közös szabályok ugyanis valamennyi jogi személyre vonatkoznak – a gazdasági társaságok is jogi személyek, de például az egyesületek, alapítványok is -, a közös szabályokat követően pedig az egyes jogi személyek, közöttük a gazdasági társaságok, illetve a szövetkezetek szabályozása található meg ebben a Könyvben.

Gazdasági társaság elsősorban a **közkereseti társaság**, amelynek minden tagja teljes vagyonával felel a társaság tartozásaiért, és amennyiben a társasági szerződés másképp nem rendelkezik, mindegyik tag egyben ügyvezetője is a közkereseti társaságnak. Minimálisan két természetes személynek kell alkotnia a közkereseti társaságot.

A **betéti társaság** a közkereseti társasággal szemben legalább egy olyan személlyel rendelkezik, aki **teljes vagyonával felel** a társaság tartozásaiért, ő a beltág, és legalább egy kültaggal is rendelkeznie kell a betéti társaságnak, aki vagyoni betét nyújtásával lesz tagja a társaságnak, és felelőssége csupán az általa nyújtott vagyonbetéttel azonos, annak erejéig áll fenn. A betéti társaságnak már lehetnek jogi személy tagjai.

A harmadik gazdasági társasági forma a **korlátolt felelősségű társaság**, amely nevéből adódóan **tartozásaiért korlátoltan felel**, csak a társaság vagyona nyújthat fedezetet a társaság tartozásaiért, amibe beleértendő a tag, vagy tagok által nyújtott törzstőke összege is. A törzstőke egy része lehetséges, hogy tárgyi eszköz lesz, vagy végrehajtás alanyául szolgálható egyéb vagyoni értékkel bíró dolog, így például bérleti jog. A korlátolt felelősségű társaság lehet több személyes, de lehet egyszemélyes is.

A **részvénytársaság** vagy zártkörűen, vagy nyilvánosan működik. A zártkörűen működő részvénytársaságnak lehet egyetlen részvényese, de lehet több is, mint ahogy több részvényese van a nyilvánosan működő részvénytársaságnak is. A **részvénytársaság tagjai**, a részvényesek **saját vagyonukkal nem felelnek** a részvénytársaság tartozásaiért, a tartozásokért kizárólag a részvénytársaság vagyona tartozik felelősséggel, erre a vagyona lehet szükség esetén végrehajtást vezetni. A részvényes az alapításkor, vagy törzstőke emeléskor a részvény lejegyzésével és a részvény jegyzési értéke befizetésével felel a részvénytársaság tartozásaiért, tehát a részvényestől csak az követelhető meg, hogy az alaptőkét, illetőleg ennek felemelését befizesse, vagy a részvénytársaság rendelkezésére bocsássa.

A fentebb jellemzett gazdasági társaságok, illetve egyéni vállalkozások teszik ki a kis-és **középvállalkozások** nagyobbik részét. A középvállalkozásnak az a vállalkozás minősül, amelynek összes foglalkoztatotti létszáma 250 főnél kevesebb, az éves nettó árbevétele pedig legfeljebb 50 millió eurónak megfelelő forintösszeg, vagy vélhető összege legfeljebb 43 millió eurónak megfelelő forintösszeg. Amelyik vállalkozás elérte és meghaladta ezt a nagyságot, az már nem minősül kkv-nak. Fontos azonban megjegyeznünk, hogy két egymást követő gazdasági évben kell ezt a nagyságot a vállalkozásnak meghaladnia, és csak a második gazdasági év lezárását követően veszíti el a kkv jellegét a vállalkozás.

A kkv-k közül **kisvállalkozásnak** minősül az a vállalkozás, ahol a foglalkoztatotti létszám 50 főnél kevesebb, és éves nettó árbevétele vagy mérhető összege legfeljebb 10 millió eurónak megfelelő forintösszeg (ezekben az esetekben az eurót mindig a deviza középárfolyamon kell számolni).

A kkv kategórián belül **mikro-vállalkozásnak** pedig az a vállalkozás minősül, amelynek összes foglalkoztatotti létszáma 10 főnél kevesebb, és éves nettó árbevétele vagy mérhető összege legfeljebb 2 millió eurónak (jelenleg körülbelül 600 millió forint) megfelelő forintösszeg. Az a vállalkozás, amelyben az államnak, vagy az önkormányzatnak közvetlenül vagy közvetetten tulajdoni részesedése (vagy a tőke, vagy a szavazati jog alapján) külön-külön, vagy együttesen meghaladja a 25 %-ot, már nem minősül kkv-nak. Ennek az az oka, hogy az állam nem támogathatja ezen a módon saját magát, illetve a saját tulajdonában, vagy akár az önkormányzatok tulajdonában álló vállalkozást. Ezek támogatásának más, egyéb formái vannak.

Nagyon fontos szabály, hogy a kkv-on belül megkülönböztetünk önálló, illetve partnervállalkozást, illetve megkülönböztetünk kapcsolódó vállalkozásokat. Az ezekkel kapcsolatos szabályokat **az internetes közzététel mellékletében 3. számú mellékletként közöljük**. Ezekből a szabályokból lényegesnek tartjuk kiemelni azt, hogy amennyiben egy egyébként kkv-nak minősülő vállalkozás másik vállalkozásokban a tulajdonjog, vagy a szavazatok többségével rendelkezik, vagy jogosult arra, hogy egy másik vállalkozásban a vezető tisztségviselők, vagy a felügyelő bizottság tagjai többségét megválassza, vagy egyébként a

másik társaság felett döntő irányítást, ellenőrzést gyakorol, vagy akár egyedül birtokolja a másik vállalkozás szavazati többségét, ez kapcsolódó vállalkozásnak minősül, és a kapcsolódó vállalkozásokat együttesen kell figyelembe venni. Ebben az esetben tehát nem csupán az érintett vállalkozás, hanem az összes hozzá kapcsolódó másik vállalkozás együttes létszámadatait, illetve mérleg főösszegét, vagy nettó árbevételét kell figyelembe venni.

A törvény előírja, hogy a kkv fejlődése érdekében a központi költségvetésről szóló törvényben külön erre a célra előírányt kell létrehozni. Ennek az előírányzatnak, költségvetési fejezetnek a célja a kkv-k támogatásának biztosítása. Az erre vonatkozó szabályokat a Kkvvtv. 7. §-a tartalmazza, melyet az **internetes közzététel 4. számú mellékleteként közlünk**. A célelőírányzat támogatási lehetőségei között sorolja fel a törvény a hitelhez jutás lehetőségeinek bővítését. Az állam így, a költségvetésen keresztül biztosít hitellehetőségeket, és biztosít ezzel kapcsolatosan támogatást a kkv-k részére.

Mielőtt azonban a hitellehetőségekkel foglalkoznánk, szükséges rámutatnunk, hogy a kkv-k finanszírozása elsősorban saját bevételük útján, illetve a tulajdonosok hozzájárulásával történik. A tapasztalat ugyanis az, hogy különösen 2008., a gazdasági világválság óta a vállalkozások rendkívül óvatosan fejlődnek, és ezért a korábbi évekhez képest kisebb mértékben vesznek hitelt igénybe. Ez azonban a gazdaságot hátrányosan érinti, szűkíti a fejlődési lehetőségeket, mert az is gazdasági alapigazság, hogy minden gazdaság fejlődésének alapeleme a hitel, azaz a más pénzének felhasználása az adott vállalkozás fejlesztése

érdekében (ezt hazánkban már Széchenyi is leírta közel két évszázaddal ezelőtt, és ezt az azóta eltelt idő igazolta is).

A vállalkozás tulajdonosának természetesen érdeke lehet, hogy saját tőkéjét minél szélesebb körbe bevonja vállalkozása fejlesztésébe, mert látszólagosan a saját tőke befektetésének nincs, vagy jelentéktelen költsége van. Ez azért nem igaz, mert a vállalkozó saját vagyona hasznot termelhet, ha azt a vállalkozó befekteti részvény, kötvény vásárlására, bankban kamatoztatja, életbiztosítást köt saját és családja javára és érdekében, és könnyen előfordulhat, hogy a vállalkozásba befektetett ugyanezen összeg rövid távon kevesebb hozamot hoz, vagy esetleg egyáltalán nem hoz hozamot. Azt sem szabad elfelejteni – az elmúlt évek számos példát mutattak erre -, hogy egy vállalkozás esetleg tönkre mehet, csőd vagy felszámolási eljárás alá kerülhet. Ebben az esetben a vállalkozó, illetve a vállalkozás tulajdonosa saját korábbi, megtakarított vagyonát veszítheti el.

Az sem elhanyagolható szempont, hogy hitel igénybevétele esetén a hitel költségei a vállalkozás terhére elszámolhatóak, ezeket a költségeket tehát a vállalkozás viseli, és az adóalapból, mint ráfordítás levonható. A magánszemély által nyújtott kölcsön utáni esetleges kamatfizetés, amely kompenzálhatná a magánszemély azon veszteségét, hogy pénzt nem forgatja, nem kamatoztatja, azonban a magánszemélynél adófizetési kötelezettséggel jár, a kamatösszegeből ugyanis csupán 20.000,- Ft kamatmentes, az ezt meghaladó kamatösszeg a magánszemély bevételeinek minősül, mely után 15 % személyi jövedelemadót fizetni kell, és meghatározott esetekben különböző méretű egészségügyi hozzájárulási fizetési kötelezettség is felmerülhet.

Vagyoni betét, tagi kölcsön

Mint azonban jeleztük, nincs annak akadálya, hogy a vállalkozó, vagy a vállalkozás tulajdonosa a fejlesztéshez szükséges forrásokat – esetleg a vállalkozás várhatóan csupán átmeneti veszteségét – saját maga, és saját vagyona terhére biztosítsa. Egyéni vállalkozás esetén ezt a befektetést vagyoni betétnek nevezzük, és mint a vállalkozás bármely más pénzforgalmát, a vállalkozó könyvelésében rögzíteni szükséges, mint ahogy a vagyoni betét kivételét (visszavételét) is a könyvelésbe rögzíteni szükséges. Gazdasági társaság részére amennyiben a tulajdonosok, vagy azok közül bármelyik is bármilyen pénzösszeget bocsát a társaság rendelkezésére, úgy azt tagi kölcsönnek, tagi hitelnek nevezzük. Ezeket a pénzmozgásokat természetesen szintén szükséges a könyvelésben rögzíteni, azonban fontos jeleznünk, hogy sem egyéni vállalkozó, sem vállalkozás tagja esetén sem a nyújtott saját hitel, sem annak visszafizetése az adott vállalkozás adóalapja megállapítása szempontjából jelentőséggel nem bír, azaz a nyújtott hitel nem növeli az adóalapot (nem kell utána adót fizetni), és a visszafizetett hitellel sem lehet csökkenteni azt, tehát nem lehet ezzel a módszerrel az adófizetési kötelezettséget kisebbé tenni.

A nyújtott tagi hitel azonban a gazdasági társaságok év végi társasági adóbevallásában, illetve mérlegében külön kimutatásra kerül, ami az elmúlt évtizedben számos esetben vezetett arra, hogy nagy összegű tagi kölcsön láttán az adóhatóság a kölcsönt

nyújtó magánszemélynél levizsgálta, leellenőrizte annak forrását, azaz megállapította, hogy a nyújtott kölcsönre a magánszemélynek volt-e fedezete, vagy valószínűsíthetően ez az összeg, vagy ennek egy része adóztatlan jövedelme a magánszemélynek. Hivatalosan ezt a személyi jövedelemadó adónemben végzett vizsgálatnak nevezik – ilyenek egyébként jelenleg is vannak még -, de a köznyelv ezeket vagyonosodási vizsgálatnak nevezte el, és számos esetben kínos eredményt okozott. Adómegállapítás esetén ugyanis az adóhiány 50 %-ának megfelelő (jelenleg ez már 200 %) adóbírságot is kiszabtak, továbbá a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő késedelmi pótlékot is beszedett az adóhatóság.

Áruhitel

Természetesen a kkv-k finanszírozásához nem csupán a tulajdonos nyújthat hitelt, lehetőség van akár egyéni vállalkozó vagy egyéni cég esetén, akár gazdasági társaság esetén arra, hogy a tulajdonoson túlmenő hitellelőőség kerüljön igénybevételre. Ennek legegyszerűbb esete az, amikor a vállalkozás áruhitelhez jut. Ez lényegében annyit jelent, hogy a gazdasági életben, a piacon kialakult fizetési határidőhöz képest egy vagy több szállító hosszabb, sőt lényegesen hosszabb fizetési határidőt biztosít a vállalkozás részére. A piacon kialakult fizetési határidő nyolc, tizenöt, illetve harminc nap, tehát ezek a határidők még szokásosnak minősülnek. Nyilvánvalóan, ha egy vállalkozás elveszíti

partnerei bizalmát, áruval már csupán haladéktalan fizetés esetén látják el. A megbízható vállalkozás azonban 90-180 napos fizetési határidővel is vásárolhat, ami már beleesik az áruhitel közgazdasági fogalmába. Jellemző példa erre az építőipar, ahol az építőipari cég a megvásárolt anyagot beépíti, de a vállalkozói díjat esetenként csupán a szerződés teljesítésekor, vagy ezt követő időpontban kapja meg, megbízható partner esetében ezt a piac hajlandó tudomásul venni, és a megvásárolt áru vételárának megfizetésére hosszabb határidőt is hajlandó biztosítani egy építőanyag kereskedő. Jellemző ezen kívül az áruhitel azokban az esetekben, ha a vállalkozó valamilyen vásárolt terméket dolgoz fel, és vagy a feldolgozás folyamata hosszú, vagy az értékesítési idő húzódik el. Számos példa található erre például a mezőgazdaság területén.

Pénzkölcsönzés

A pénzkölcsönzés a jelenlegi jogi szabályozás szerint **kizárólag pénzügyintézeteken keresztül történhet**, mert a jogosulatlan pénzügyintézeti tevékenység büntetőjogi kategória, ráadásul az így megkötött szerződés jogszabályba is ütközik, tehát az semmis. Pénzkölcsönzéssel erre feljogosított hitelintézet foglalkozhat, melynek alapvető szabályait a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. sz. Tv. (a Hptv.) tartalmazza. Ennek V. Fejezete tartalmazza az egyes tevékenységi, működési szabályokat, míg a VI. Fejezet a prudens műkö-

désre vonatkozó alapvető szabályokat, követelményeket határozza meg.

Számos hitelfajta létezik a kkv-k esetében, így például a legtipikusabbak a folyószámla hitel, a beruházási hitel, forgóeszköz-finanszírozási hitel, illetve a rulirozó hitel. A pénzügy nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét akkor, ha eltérő feltételeket határoz meg a hitelfelvevő minősítésétől függően. A bankok a minősítéstől függően különböző kategóriákba sorolják a leendő adósokat annak megfelelően, hogy azok mennyire hitelképesek, milyen saját tőkével (ez a számviteli fogalom lényegében az adott vállalkozás naptári év végén rendelkezésre álló vagyona bemutatására alkalmas), milyen ingó és ingatlan vagyonnal rendelkezik a vállalkozás, ezek le vannak-e terhelve, vagy tehermentesek, milyen az adott banknál a vállalkozás előzményi élete, volt-e korábbi hitel, amely esetlegesen nem, vagy késedelmesen lett visszafizetve, és fontos mutató a vállalkozás tőkeereje.

Biztosítékok, fedezetek

A kkv-k azonban a fentiekén kívül egyéb más hitelezési lehetőségeket is igénybe vehetnek, amennyiben a pénzügy hitelképesnek tartja az adott vállalkozást, azonban külön ki kell emelnünk a KAVOSZ közreműködésével folyó **Széchenyi Kártya programot**, amely kifejezetten a mikro-, kis-és közép-vállalkozások (tehát a kkv-k) részére kialakított, kedvező kamatozású, államilag támogatott, likviditási problémákat kezelő hitelkonstrukció.

A programon belül a Kártyát (amely lényegében egy speciális bankkártya, amely fizetésre és pénzfelvételre is alkalmas, de még a bankfiókon belül is – tehát nem csupán terminálon – alkalmas pénzfelvételre, illetve átutalásra) legalább egy éve működő – egyéni vállalkozó, egyéni cég, társas vállalkozás, azaz gazdasági társaság és szövetkezet – vállalkozás igényelheti, feltéve, ha nincs lejárt köztartozása, hitelkölcsönből, vagy bankgarancia szerződésből eredő lejárt tartozása. A hitel kamatát az állam támogatja, tehát a kamatnak van olyan része, amelyet a pénzügyintézet részére a Kártya birtokosa helyett az állam fizet meg. A hitelt a Garantiqa Hitelgarancia Zrt garanciája biztosítja, de emellett a legtöbb pénzügyintézet a vállalkozó, vagy a gazdasági társaság legalább vezető tisztségviselőjének, és **többségi tulajdonosának, mint magánszemélynek a készfizető kezességét is kiköti.**

Természetesen egy hitelintézet a prudens működés körében jelentős figyelmet kell, hogy fordítson az általa nyújtott kölcsönök fedezetére. A fedezet körében nagyon fontos a már említett garantőrökön egyéb fedezet lehetősége. Ilyen fedezet lehet például egy másik pénzügyintézet által nyújtott bankgarancia (Ptk. 6:382. §), a kezesség (Ptk. 6:416. § és következő rendelkezések), amely lehet sortartó, vagy készfizető kezesség – a pénzügyintézetek általában ez utóbbit kötik ki -, pénzügyintézeteken túlmenő garanciaszerződés (Ptk. 6:431. § és következő rendelkezések), illetve ilyen lehet a zálogjog (Ptk. 5:86. § és következő rendelkezések).

A fedezetek közül a kezességgel, illetve a zálogjoggal fontos foglalkoznunk. A kezesi szerződés alapján valaki egy más személy (a polgári jog általában személynek nevezi a természe-

tes személyeket és a jogi személyeket együttesen) teljesítéséért vállal felelősséget. Értelemszerűen az a kötelezettség, amelynek teljesítését a kezes vállalja, pénzben meghatározott kell, hogy legyen. A már említett két kezesi forma közül a sortartó kezesség azt jelenti, hogy aki ilyen kezességet vállal, arra vállalkozik, hogy a tényleges adós nem teljesítése esetén, ha tőle nem hajtható be a tartozás, abban az esetben áll helyt az adósért. Ebben az esetben tehát először meg kell próbálni az adóstól behajtani a tartozást, és csupán ha ez nem vezet eredményre, akkor lehet a sortartó kezessel szembe fordulni. Ezzel ellentétben a készfizető kezesség annyit jelent, hogy ha lejárt a teljesítési határidő és az adós nem fizetett, a hitelező dönti el, hogy kivel szembe fordul, kérve a tartozás megfizetését, az adóssal szembe, vagy a készfizető kezessel szembe, de akár mindkettővel egyszerre szembefordulva érvényesítheti igényét. Ez az oka annak, hogy a pénzüzetek előszeretettel igénylik az ilyen kezességvállalást.

Zálogjog

A zálogjog értelmében az (Ptk. 5:86. §), hogy a zálogjoggal rendelkező minden más követelést megelőző sorrendben juthat hozzá saját követeléséhez. Két formája van, a kézizálogjog, amelyet pénzüintézetek nem vagy nagyon ritkán alkalmaznak, és a jelzálogjog, amelynek két formája van. A jelzálogjog egyébként annyit jelent, hogy ez a biztosíték meghatározott nyilvántartásba történő bejegyzéssel jön létre, tehát nem elegendő a zálogjogot szerződésben – akár közjegyző előtt közokiratban – megalapítani, meghatározott nyilvántartásba bejegyzésük is szükséges annak létrejöttéhez.

Az egyik jelzálogjogi forma az ingatlanra alapított jelzálogjog, ami értelemszerűen csak ingatlan esetében alkalmazható, és ezt az ingatlan-nyilvántartásba szükséges (közkeletű elnevezésével a telekkönyvbe, vagy a földhivatalba) feltüntetni, bejegyeztetni. Nagyon fontos az erre vonatkozó okirat benyújtásának időpontja, mert ha egyébként később is történik a hatósági határozat meghozatala a bejegyzésről, annak érvényessége attól a naptól áll fenn, amely napon a bejegyzési kérelem benyújtásra került.

A másik jelzálogjogi forma a hitelbiztosítéki nyilvántartásba történő feltüntetés, amelynek részletes szabályait (**az internetes közzététel 5. számú mellékleteként közlünk**) a Ptk. 5:112-117. §-ai tartalmazzák. Ennek lényege, hogy olyan ingókra vonatkozhat, amelyek nem kerültek lajstromozásra, nem szerepelnek ezért hatósági nyilvántartásban, illetve vonatkozhat jogokra és kötelezettségekre. Lényege az, hogy a nyilvántartás számára

nagyon pontosan körbe kell írni, le kell írni azt, hogy a hitelbiztosítéki nyilvántartásba bekerülő dolog pontosan micsoda.

A hitel könyvelése

A kkv-ról munkánk szempontjából szükséges csupán egy mondattal jelezni azt is, hogy az állam a kkv-k finanszírozását nem csupán a hitellehetőségek könnyítésével biztosítja, de jelentős szerepe van a különböző támogatásoknak is. Ezek pályázat útján nyerhetők el, és az így megszerezhető támogatás lehet visszatérítendő, és lehet vissza nem térítendő támogatás is.

A nyújtott hitel, támogatás az adott vállalkozás könyvelésében mint bevétel szerepel, de a tartozás összege is kimutatásra kerül a könyvelésben, így tehát ténylegesen sem a társaság adóalapját nem csökkentik, sem a vállalkozás adóalapját nem növelik. A hitel, támogatás felvételével, a visszafizetés költségeivel (így például a fizetendő kamatokkal, rendelkezésre állási díjjal, közjegyzői költséggel, stb.) azonban a vállalkozás adóalapja csökkenthető. Ebből következik, hogy a hitel vagy támogatás visszafizetett összege az adóalap csökkentésére nem használható fel.

A felvett hitelt, támogatást – legalábbis ennek visszafizetendő részét – a vállalkozásnak vissza kell fizetnie, és amennyiben ez nem történik meg, természetesen valakinek ezért felelősséggel kell tartoznia. Az egyéni vállalkozó, illetve az egyéni cég tulajdonosa teljes vagyonával helyt kell, hogy álljon a tartozásokért, és amennyiben a közkereseti társaság, vagy a betéti társaság vagyona a tartozást nem fedezi, a közkereseti társaság tagjai és a betéti társaság beltágjai üzgszintén teljes vagyonukkal, korláto-

zás nélkül felelnek a társaság tartozásaiért. Más gazdasági társaságok tagjai kizárólag abban az esetben viselnek felelősséget a vezető tisztségviselőkkel együtt, ha a társaság életére meghatározó (irányító) befolyással bírnak.

Mint fentebb már jeleztük, külön foglalkozunk a Garantiqa Hitelgarancia Zrt-vel. Ennek tevékenysége ugyanis kiemelkedő a kkv-k és azok hitelfelvétele, illetve pályázati – visszafizetendő - támogatásuk szempontjából.

A Garantiqa Hitelgarancia Zrt

1992-ben a magyar állam alapította legjelentősebb hazai kereskedelmi bankok, takarékszövetkezetek, és néhány vállalkozói érdekképviseleti szövetség részvételével abból a célból, hogy készfizető kezesség **(garancia) vállalásával katalizátorként működjön közre a hazai kis- és középvállalkozások**, valamint a munkavállalói résztulajdonosi program megvalósítására létrejövő szervezetek **hitelezése során**.

Alapvető célkitűzés a kkv-szektor fejlődésének elősegítése. A kezességvállalás kiterjed hitelhez, garanciához, lízing- és faktoring ügyletekhez terjedően, A kezességvállalással a Társaság kötelezi magát arra, hogy az adós helyett fizet a pénzügyi intézménynek, ha az adós nem tesz eleget fizetési kötelezettségének.

A kezességvállalási kérelmet a pénzügyi intézmények (kereskedelmi bankok, takarékszövetkezetek, szerződött lízing és faktor partnereink) küldik meg a Társaság számára. Az ügyletek során nem kerülnek közvetlen kapcsolatba a forrást igénylő ügyfelekkel.

A kezességvállalás lehetővé teszi, hogy olyan életképes üzleti tervvel rendelkező kis- és középvállalkozások is forráshoz jussanak, akiknek nincs elegendő felajánlható biztosítékuk, ezért hitelezésük, támogatásuk túlzottan kockázatosnak minősülne. A kezességvállalást részletes, egyedi bírálat vagy egyszerűsített bírálati eljárás keretében lehet igénybe venni.

Egyszerűsített bírálatú ügyletek

A viszonylag kis összegű, standardizált, nagy számosságú hitelek/bankgaranciák esetében, ahol a kockázatok többsége előre becsülhető, a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. készfizető kezességvállalásának igénybevételére együttműködési megállapodás keretében kerülhet sor, melyet a Garantiqa a hitelintézettel közösen alakít ki. Ennek keretén belül elemzésre kerül a partnerek hitelezési és kockázatkezelési gyakorlata, majd közösen kerül meghatározásra a hitelkérelem befogadási kritériumai. Ezekről a kritériumoktól a pénzügyintézetek nem térhetnek el, minden esetben követniük kell a megállapodásban kialakított feltételeket. Ily módon a Garantiqa döntési periódusa lerövidül – az egyedi bírálatú ügyletek, 7 munkanapos bírálati ideje helyett – 3 munkanap alatt döntés születik az adott ügyletről.

Egyedi bírálathú ügyletek

A hitelintézetek nem standardizált hitel/garancia ügyleteihez, a lízing- és faktoring szerződésekhez kapcsolódó készfízető kezességvállalást egyedi kérelem benyújtásával lehet igényelni.

Ebben az esetben a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. normál eljárás keretében, egyedi bírálathú alapján vállal kezességet. Bírálathú idő a vonatkozó Üzletszabályzat alapján 7 munkanap.

Széchenyi Kártya Program

A Széchenyi Kártya 2002 óta segíti a kisebb vállalkozásokat. A Széchenyi Kártya Konstruáció 2010-ben, a Forgóeszközhitel és a Beruházási hitel bevezetésével bővült programmá, melynek elemei teljesen egymásra épülnek és akár egyidejűleg, egyszerre is felhasználhatóak.

2012 tavaszától az uniós pályázatokon való részvételt segítő két új termék, a Széchenyi Önerő Kiegészítő Hitel és a Széchenyi Támogatást Megelőlegező Hitel is elérhetővé vált a Program keretén belül, így lehetőség nyílik arra, hogy a vállalkozások különböző finanszírozási céljaik megvalósítására a megfelelő konstruációt vehessék igénybe.

Az igénylés feltételei a magyar kis-, és közép vállalkozások sajátosságaihoz és igényeihez igazodnak és a vállalkozások hitelhez jutását a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. készfízető kezességvállalása segíti elő.

A vállalkozók terheinek enyhítésére a magyar állam Széchenyi kártya esetén évi 1%, Széchenyi Forgóeszközhitel esetén évi

2%, míg Széchenyi Beruházási-, Széchenyi Önerő kiegészítő-, illetve Széchenyi Támogatást megelőlegező hitel esetén évi 5% kamattámogatást, valamint 0,75% garanciadíj támogatást biztosít.

A Széchenyi Kártya Programba tartozó hiteltermékeket minden olyan KKV igényelheti, amely egyéni vállalkozóként vagy egyéni cégként, illetve a KAVOSZ Üzletszabályzatában meghatározott gazdasági társaságként vagy szövetkezet formájában legalább egy éve (bizonyos hiteltípusok esetén, ill. 25 millió Ft feletti hitelkeret igénylése esetén két éve) működik. Igénylési feltétel továbbá, hogy a hitelt igénylő vállalkozásnak ne legyen lejárt köztartozása, hiteltartozása, valamint megfeleljen a Széchenyi Kártya Program **Üzletszabályzatában** meghatározott egyéb feltételeknek.

A Széchenyi Kártya Program keretén belül nyújtott termékek a KAVOSZ Zrt., a VOSZ és a Területi kereskedelmi és Iparkamarák irodáiban igényelhetők. A Széchenyi Kártya Programról további részletes információ valamint a Program keretén belül igénybe vehető hiteltermékek forgalmazásában résztvevő pénzüintézetek listája a kavosz.hu oldalon található.

Széchenyi Kártya Folyószámlahitel

A Széchenyi Kártya Folyószámlahitel kedvezményes kamatozású, állami támogatás mellett nyújtott folyószámlahitel-konstrukció, mely a vállalkozások részére egy évre rögzített összegű, szabadon felhasználható hitelkeretet biztosít. A hitelkeret maximális összege 50 millió Forint, a hitel futamideje 1+1 év.

Társas vállalkozások esetén kötelező biztosíték a vállalkozás legalább 50 %-os mértékű tulajdonosának / tulajdonosainak készfizető kezességvállalása. Egyéni vállalkozónál bármely nagykorú magánszemély vállalhatja a kezességet, aki megfelel a KAVOSZ Üzletszabályzatában rögzített feltételeknek. A Garantiqa Hitelgarancia Zrt. készfizető kezességvállalása minden esetben bevonásra kerül a biztosítéki körbe. További fedezetül szolgál a hitelező bank javára kiállított felhatalmazás beszedési megbízás benyújtására a vállalkozás más hitelintézetnél vezetett pénzforgalmi bankszámlá(i)ra valamint 10 millió Ft feletti hitelesség esetén a hitelező bank a vállalkozás hitelképességének függvényében ingatlanfedezetet is kérhet.

A hitelnyújtó a hitelkeret minél egyszerűbb igénybevétele érdekében egy MasterCard Standard típusú, nemzetközi bankkártyát bocsájt ki a vállalkozó számára. Ezen kívül a hitelkeret az egyéb, szokásos módokon is igénybe vehető, pl. átutalás, banki vagy ATM-ből történő készpénzfelvétel, stb.

A további **aktuális** hitelformákról és a hitel felvételével kapcsolatos **részletes tájékoztatásért érdemes felkeresni a**

www hitelgarantica.hu honlapot, vagy a A CallCenter szolgáltatás közvetlen elérési lehetőségeit,

hétfőtől csütörtökig reggel 8 órától 16:55 óráig, pénteken reggel 8 órától 14 óráig az alábbi elérhetőségeken fogadják hívásaikat:

- Helpdesk a pénzügyi intézmények számára:
+36-1-444-0111
- Ügyfélszolgálat vállalkozások számára:
+36-1-444-0123
- Garantica központi telefonszám:
+36-1-444-0100

A hitel részletes feltételrendszerét a **KAVOSZ Üzletszabályzata**, a kapcsolódó díjakat pedig a **Széchenyi Forgóeszközhitel kondíciós listája** tartalmazza.

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE